

सन २०१८-१९ करिता विशेष केंद्रीय सहाय्य
योजनेअंतर्गत “Mumbai School of
Economics and Public Policy- Extension
of diploma in CFR” या योजनेच्या
मार्गदर्शक तत्वांना मंजूरी देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: केंद्रीय-२०१९/प्र.क्र.९/का-१९
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
तारीख: २८/०५/२०१९

संदर्भ-

१. शासन निर्णय क्रमांक: केंद्रीय २०१७ /प्र.क्र.४५ /का-१९, दि.१९/०८/२०१७.
२. जनजाती कार्य मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.F.No.११०१५/०४(१४)/२०१८-Grants,
दि.२१/०६/२०१८.
३. जनजातीकार्य मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.F.No.११०१५/०१(१३)/२०१८-TSP, दि.२९/०६/२०१८ (२ पत्रे)
व दि.२७/०९/२०१८ (२ पत्रे).
४. शासन निर्णय क्रमांक: केंद्रीय २०१८ /प्र.क्र.६९ /का-१९, दि.१०/०९/२०१८ व दि. ०५/११/२०१८.

प्रस्तावना-

केंद्र शासनाकडून दरवर्षी विशेष केंद्रीय सहाय्यअंतर्गत अनुदान, भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१) अंतर्गत व अदिम जमाती विकास कार्यक्रम या योजनाअंतर्गत राज्य शासनास अनुदान प्रदान होत असते. अनुसूचित जमाती आणि इतर पारंपारिक वन निवासी (वन हक्क मान्यता) कायदा, २००६ नुसार महाराष्ट्र राज्यामध्ये २३ लाख हेक्टर पेक्षा अधिक वन जमिनीवर सामुहिक वन हक्क प्रदान करण्यात आले आहेत. वन हक्क कायदा २००६ नुसार प्राप्त झालेल्या सामुदायिक वन हक्कांचा सुयोग्य रीतीने चिरंतनपणे उपभोग घेण्यासाठी ग्रामसभेच्या सदस्यांचे प्रशिक्षण होणे आवश्यक आहे. ह्या दृष्टीकोनातून मुंबई अर्थशास्त्र आणि सार्वजनिक धोरण संस्था, मुंबई विद्यापीठ यांना प्रायोगिक तत्वावर पदविका अभ्यासक्रम निर्माण करण्याचे काम केले आहे.

२. सदर अभ्यासक्रम तयार असून प्रायोगिक तत्वावर ग्राम मेंढा (लेखा), तालुका. धानोरा, जिल्हा गडचिरोली येथे मुंबई अर्थशास्त्र आणि सार्वजनिक धोरण संस्था, मुंबई विद्यापीठ व आदिवासी संशोधन आणि प्रशिक्षण संस्था, पुणे ह्यांच्या संयुक्त विद्यमाने राबविला जात आहे. ह्या प्रयोगातून अभ्यासक्रमात आवश्यक त्या सुधारणा करण्यात आल्या आहेत. आता हा अभ्यासक्रम सुटसुटीत स्वरूपात सामुहिक वन हक्क प्रमाणपत्र म्हणून संपूर्ण महाराष्ट्राच्या पातळीवर राबविण्याची आवश्यकता आहे. आदिवासी विकास विभाग, महाराष्ट्र राज्य आणि मुंबई अर्थशास्त्र आणि सार्वजनिक धोरण संस्था, मुंबई विद्यापीठ ह्यांच्यातील सामंजस्य करारानुसार हा अभ्यासक्रम मुंबई अर्थशास्त्र आणि सार्वजनिक धोरण संस्था आणि आदिवासी संशोधन आणि प्रशिक्षण संस्था, पुणे ह्यांच्या संयुक्त विद्यमाने राबविला जाईल.

३. सन २०१८-१९ करिता “Mumbai School of Economics and Public Policy- Extension of diploma in CFR” या योजनेसाठी ४८६.५० लक्ष रुपये किमतीचा प्रस्ताव केंद्र शासनास मंजूरीसाठी पाठविला होता. जनजाती कार्य मंत्रालयाने दि.२३.०५.२०१८ रोजी आयोजित केलेल्या Project Appraisal Committee (PAC) बैठकीमध्ये “Mumbai School of Economics and Public Policy- Extension of diploma in CFR” ही योजना सन २०१८-१९ मध्ये राबविण्यासाठी एकूण ४८६.५० लक्ष इतक्या रकमेच्या प्रस्तावास संदर्भाधिन क्र.०२

वरील पत्रान्वये देवून सदर निधी संदर्भाधिन क्र. ०३ वरील पत्रान्वये वितरीत केलेला आहे. सदर निधी संदर्भाधिन क्र. ०४ वरील पत्रान्वये आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण, संस्था, पुणे यांना वितरीत केलेला आहे.

४. आदिवासी विकास विभागाच्या विविध योजना राबविण्यासंदर्भात आदिवासी विकास विभाग व मुंबई विद्यापीठ यांच्यात सामंजस्य करार (MoU) करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार ही योजना मुंबई विद्यापीठाच्या अर्थशास्त्र व सार्वजनिक धोरण संस्था ह्या विभागामार्फत राबविण्याचे प्रस्तावित आहे. सबब, वन हक्क कायदा २००६ नुसार प्राप्त झालेल्या सामुदायिक वन हक्कांचा सुयोग्य रीतीने चिरंतनपणे उपभोग घेण्यासाठी ग्राम सभेच्या सदस्यांचे प्रशिक्षण देऊन वन हक्क धारक ग्राम सभांना सक्षम करण्यात हातभार लावण्याच्या कार्यक्रमा अंतर्गत “Mumbai School of Economics and Public Policy- Extension of diploma in CFR” हि योजना मुंबई विद्यापीठाच्या अर्थशास्त्र व सामाजिक धोरण संस्था ह्या संस्थेमार्फत राबविण्याबाबतच्या मार्गदर्शक सूचनांना मंजूरी देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधिन होता.

शासन निर्णय-

वन हक्क कायदा २००६ नुसार प्राप्त झालेल्या सामुदायिक वन हक्कांचा सुयोग्य रीतीने चिरंतनपणे उपभोग घेण्यासाठी ग्राम सभेच्या सदस्यांचे प्रशिक्षण देऊन वन हक्क धारक ग्रामसभांना सक्षम करण्यात हातभार लावण्याच्या कार्यक्रमांतर्गत “Mumbai School of Economics and Public Policy- Extension of diploma in CFR” ही योजना मुंबई विद्यापीठाच्या अर्थशास्त्र व सार्वजनिक धोरण संस्था व आदिवासी विकास विभाग यांच्यामार्फत संयुक्तपणे राबविण्यासाठी एकुण रु. ४८६.५० लक्ष किंमतीच्या अंमलबजावणी मार्गदर्शक सूचनांना या निर्णयाद्वारे सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट क्रमांक १ नुसार मंजूरी प्रदान करण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार वितरीत तरतूदींच्या मर्यादेत योजना राबविण्याबाबत त्वरीत कार्यवाही आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे यांनी करावी व त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आर्थिक व भौतिक अहवालासह शासनास सादर करण्याची दक्षता घ्यावी.

३. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०५२८१५४४०१८७२४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संतोष जाधव)

कार्यासन अधिकारी

प्रत,

- १) मा.मंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- २) मा.राज्यमंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) प्रधान सचिव, आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई
- ४) आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
- ५) आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे

- ६) सहसचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) उपसचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास ठाणे, नाशिक, अमरावती, नागपूर.
- ९) प्रकल्प अधिकारी सर्व, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
- १०) संचालक, मुंबई अर्थशास्त्र आणि सार्वजनिक धोरण संस्था, मुंबई
- ११) संगणक समन्वयक, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२) निवड नस्ती (का.१९) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

विशेष केंद्रीय सहाय्य अंतर्गत मंजूर योजना- सन २०१८-१९

परिशिष्ट-१

(रुपये लाखात)

१	योजनेचे नाव	Mumbai School of Economics and Public Policy- Extension of diploma in CFR			
२	योजनेचे प्रस्तावित लाभ क्षेत्र	वन हक्क कायद्याची अंमलबजावणी झालेल्या महाराष्ट्रातील २६ जिल्ह्यातील IFR/CFR क्षेत्रातील लाभार्थी			
३	वित्तीय तरतूद	अ.क्र	वर्ष	योजना	निधी (रु.लक्ष)
		१	२०१८ १९-	Mumbai School of Economics and Public Policy- Extension of diploma in CFR	४८६.५०
४	या योजनेत येणारे खर्चाचे अंदाजपत्रक	एकूण खर्च - रु.४८६.५० लक्ष			
		लाभार्थींची संख्या -१ ०००,			
		अ. क्र.	बाब	दर (रु)	एकूण खर्च (रु.लक्ष)
		१	एकूण निर्मिती + वेब होस्टिंग खर्च	--	२५९.००
		२	प्रवास		२०.००
		३	३ प्रशासकीय व्यक्ती	मानधन रु. ३०,००० प्रति व्यक्ती प्रती महिना	२१.६०
		४	सहयोगी विद्यापीठे, महाविद्यालये, संस्था यांना मोबदला/ खर्चाची प्रतिपूर्ती / मानधन	--	१००.००
		५	उप संचालक	रु. ४०,००० /-प्रती महिना	४.८०
		६	अभ्यासक्रम संचालक	रु. ५०,००० प्रती महिना	६.००
		७	प्रशिक्षण कार्यशाळा		१०.००
		८	संस्थात्मक खर्च		३७.९०
		९	परीक्षा आणि मुल्यमापन खर्च		३७.२०
		१०	एकूण खर्च		४८६.५०

५	योजना राबवणारी यंत्रणा	आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था पुणे व मुंबई अर्थशास्त्र आणि सार्वजनिक धोरण संस्था, मुंबई विद्यापीठ
६	नियंत्रक अधिकारी	आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था पुणे, व प्रकल्प मुल्यमापन - संनियंत्रण समिती
७	योजनेचा उद्देश/हेतु	वन हक्क कायदा २००६ नुसार प्राप्त झालेल्या सामुदायिक वन हक्कांचा सुयोग्य रीतीने चिरंतनपणे उपभोग घेण्यासाठी ग्राम सभेच्या सदस्यांचे प्रशिक्षण देऊन वन हक्क धारक ग्राम सभांना सक्षम करण्यात हातभार लावणे.
८	योजना अंमलबजावणीची कार्यपद्धती	<p>योजना राबविण्याची कार्य पद्धती खालील प्रमाणे असेल.</p> <p>१) अभ्यासक्रम राबविण्याची पद्धत:-</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ सदर अभ्यासक्रमाचा फायदा जास्तीत जास्त व्यक्तींपर्यंत पोहोचावा यासाठी सदर पदविका अभ्यासक्रम दृकश्राव्य माध्यमातून सादर केला जाईल. ➤ एकूण अभ्यासक्रम ५० तासांचा राहील. ➤ अभ्यासक्रम on-line पद्धतीने विद्यार्थ्यांना सुयोग्य ठरेल अशा वेळी व ठिकाणी या पद्धतीने पूर्ण करता येईल. ➤ व्याख्याने मुख्यत्वे मराठी भाषेतून होतील. जेथे अपरिहार्य असेल तेथे हिंदी वा इंग्रजीतून व्याख्याने होतील आणि या व्याख्यानांचे मराठी भाषांतर उपलब्ध करून दिले जाईल. ➤ व्याख्याने एकूण ५० तास होतील. प्रात्यक्षिकासाठी १२ तासांचे एक क्रेडीट धरले जाईल. एकूण प्रात्यक्षिकाचे तास १२० असतील. स्वाध्यायासाठी ४ क्रेडीट असतील. ➤ प्रशिक्षणार्थीस प्रमाणपत्र प्राप्त करण्यासाठी किमान एकूण १४ क्रेडिट्स प्राप्त करून घ्यावे लागतील. ➤ यातील ४ क्रेडिट्स सिद्धांतिक तर १० क्रेडिट्स प्रत्याक्षिकावर आधारित असतील. दोन्ही प्रकारची क्रेडिट्स स्वतंत्रपणे मिळवावी लागतील. ➤ या platform वर LMS द्वारे स्वाध्याय करता येईल. परीक्षा on-line दिली तरी मुल्यमापन मुंबई विद्यापीठाच्या कार्य कक्षेत केले जाईल. <p>२) अभ्यासक्रमाला प्रवेश घेण्याची पद्धत:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ अभ्यासक्रमाला प्रवेश घेण्यासाठी कोणतीही शैक्षणिक पूर्वअट नसेल. तथापि, सुयोग्य आणि सक्षम प्रशिक्षणार्थीची निवड करण्यासाठी online पूर्व परीक्षा घेण्यात येईल. ➤ सदर परीक्षेसाठी अभ्यासक्रम, गुण आणि प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप, अभ्यासमंडळ ठरवील. <p>३) सहयोगी संस्था:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ अभ्यासक्रम राबविण्यासाठी राज्याच्या विविध भागातून अनुसूचित जमाती आणि इतर पारंपारिक वन निवासी (वन हक्क मान्यता) कायदा, २००६ नुसार सामुहिक वन हक्काविषयी कार्यरत असलेल्या संस्थाना तसेच राज्यातील इतर विद्यापीठे आणि महाविद्यालये यांना सहयोगी संस्था म्हणून मान्यता देण्यात येईल.

	<p>➤ प्रशिक्षणार्थीची नोंदणी मुंबई अर्थशास्त्र आणि सार्वजनिक धोरण संस्थेत करण्यात येईल.</p> <p>➤ सहयोगी संस्थाना प्रत्येक प्रशिक्षणार्थीमागे रु. १०,००० पर्यंत मोबदला/ खर्चाची प्रतिपूर्ती/ मानधन देण्यात येईल.</p> <p>४) सहयोगी संस्थांची कार्ये:</p> <p>➤ प्रशिक्षणार्थी कडून नेमून दिलेल्या अभ्यासक्रमाप्रमाणे कामे करून घेणे</p> <p>➤ प्रशिक्षणार्थीनी केलेल्या कामाच्या साप्ताहिक नोंदी ठेवणे</p> <p>➤ प्रशिक्षणार्थीनी केलेली कामे मुल्यामापनासाठी निश्चित वेळापत्रका नुसार मुंबई अर्थशास्त्र आणि सार्वजनिक धोरण संस्थेकडे पाठविणे.</p> <p>➤ संस्थेकडे नोंद केलेल्या प्रत्येक प्रशिक्षणार्थीवर विहित नमुन्यात अभिप्राय पाठविणे.</p> <p>➤ परीक्षेच्या आयोजनात आवश्यक ते सहाय्य करणे.</p> <p>➤ अभ्यासक्रम अद्यावत आणि उपयोजित राहावा म्हणून अभ्यास मंडळाकडे आवश्यक त्या सूचना करणे</p> <p>➤ मुंबई अर्थशास्त्र आणि सार्वजनिक धोरण संस्थेद्वारे आयोजित करण्यात येणार्या सहयोगी संस्थांच्या कार्यशाळांना उपस्थित राहणे तसेच resource person म्हणून सहकार्य करणे</p> <p>➤ सुयोग्य जबाबदार व्यक्तीची केंद्र समन्वयक म्हणून नियुक्त करणे</p> <p>५) प्रशिक्षणार्थीच्या मूल्यमापनाची पद्धत:</p> <p>अभ्यासक्रम क्रेडीट पद्धतीवर आधारित असेल. अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले अभ्यासमंडळ मूल्यमापनाची पद्धत व प्रत्येक खंडाला असलेले क्रेडीट मूल्य ठरवेल.</p> <p>अभ्यासमंडळ:</p> <ol style="list-style-type: none"> १. माननीय प्र. कुलगुरु, मुंबई विद्यापीठ (अध्यक्ष) २. डॉ. विजय एदलाबादकर, बल्लारपूर, जिल्हा चंद्रपूर ३. डॉ. मिलिंद सोवनी, आय आय टी, बॉम्बे ४. डॉ. माधव गाडगीळ, पर्यावरण शास्त्र तज्ञ, पुणे ५. डॉ. मिलिंद बोकील, मानवशास्त्र तज्ञ व लेखक, पुणे ६. श्री. मिलिंद थत्ते, प्रयास संघटना ७. श्रीमती. इंदवी तुळपुळे सामाजिक कार्यकर्ता ८. प्रा. हरिणी नागेंद्र, अझीम प्रेमजी विद्यापीठ, बंगरुळ
--	---

	<p>९. अभ्यासक्रम संचालक (कायमस्वरूपी निमंत्रित)</p> <p>१०. संचालक , मुंबई अर्थशास्त्र आणि सार्वजनिक धोरण संस्था, मुंबई किंवा प्रतिनिधी (सदस्य सचिव)</p> <p>अभ्यासमंडळाची कार्ये :</p> <p>१. प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम अद्यावत आणि उपयोजित राहावा म्हणून त्यात सातत्याने योग्य ते बदल घडवून आणणे</p> <p>२. प्रत्येक विषय आणि उप विषयासाठी सुयोग्य तज्ञांची शिफारस करणे</p> <p>३. प्रत्येक खंड आणि उपखंडासाठी योग्य ती मुल्यामापन पद्धत निश्चित करणे आणि मूल्यमापन करणेसाठी सुयोग्य तज्ञांची शिफारस करणे</p> <p>४. प्रवेश परीक्षेसाठी अभ्यासक्रम, गुण आणि प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप निश्चित करणे</p> <p>५. अभ्यासक्रमाचा दर्जा सातत्याने उत्कृष्ट राहावा म्हणून आवश्यक ते सर्व प्रयत्न करणे आणि तो राबविण्यात येणाऱ्या अडचणींचे सुयोग्य निराकरण करणे</p> <p>सदर अभ्यासक्रम सुयोग्य पद्धतीने राबविण्यासाठी अंमलबजावणी यंत्रणेमार्फत अभ्यासक्रम संचालकाची नेमणूक केली जाईल.</p> <p>अभ्यासक्रम संचालकाची कर्तव्ये:</p> <p>१. विहित वेळापत्रकानुसार प्रवेश परीक्षा आणि मुलाखतीची प्रक्रिया पूर्ण करणे.</p> <p>२. अभ्यास मंडळाच्या सल्यानुसार तज्ञ व्याख्यात्यांबरोबर समन्वय साधून ठरलेल्या वेळापत्रकानुसार व्याख्याने होत आहेत हे पाहणे.</p> <p>३. सहयोगी संस्थांबरोबर सातत्याने समन्वय राखून अभ्यासक्रम योग्य रीतीने पूर्ण करून घेणे, विहित कालावधीत सहयोगी संस्थांकडून मूल्यमापनासाठी प्रशिक्षणार्थीनी केलेले काम आणि संस्थांचे अभिप्राय मिळवणे.</p> <p>४. अभ्यास मंडळाने ठरवून दिलेल्या प्रणाली प्रमाणे प्रशिक्षणार्थींचे मूल्यमापन करवून घेणे आणि निकाल जाहीर करण्यास सहाय्य करणे</p> <p>अभ्यासक्रम संचालक पदासाठी अर्हता:</p> <p>किमान अर्हता:-</p> <p>१. पदव्युत्तर पदवी उत्तीर्ण</p> <p>२. शिक्षण क्षेत्रात महाविद्यालयीन वा विद्यापीठ पातळीवर प्रशासनाचा किमान ५ वर्षांचा अनुभव</p>
--	---

		<p>३. सामुहिक वन हक्काशी निगडीत सर्व विषयांची उत्तम समज आणि सामुहिक वन हक्काबाबत किमान ५ वर्षांचा जमिनीवरील अनुभव असावा.</p> <p>संचालक पदावरील व्यक्तीला दरमहा रु. ५०,०००/- इतके एकत्रित मानधन देय असेल.</p> <p>अभ्यासक्रम संचालकांना सहाय्य करण्यासाठी उपसंचालकाची नियुक्ती करण्यात येईल.</p> <p>उप-संचालकाची कार्ये:</p> <p>१. अभ्यासक्रम संचालकांच्या आदेशां प्रमाणे आणि सल्ल्यानुसार अभ्यासक्रम राबविण्यासाठी आवश्यक त्या बाबींची पूर्तता करून घेणे</p> <p>२. अभ्यासक्रम राबविण्यासाठी नेमण्यात येणाऱ्या कार्यालयीन कर्मचाऱ्यांवर देखरेख ठेवणे आणि कार्यालयीन कामे विहित वेळात पूर्ण करून घेणे.</p> <p>उप-संचालक पदासाठी अर्हता:</p> <p>१. कोणत्याही शाखेचा पदवीधर</p> <p>२. कार्यालयीन प्रशासनाचा किमान ५ वर्षांचा अनुभव</p> <p>३. संगणक प्रणालीची उत्तम जाण</p> <p>४. मराठी आणि इंग्रजी भाषा उत्तम लिहिता आणि वाचता याव्यात.</p> <p>उप-संचालक पदावरील व्यक्तीला दर महा रु. ४०,०००/- एकत्रित मानधन देय असेल.</p> <p>संचालक आणि उपसंचालक हि पदे पूर्णतः कंत्राटी स्वरूपाची असतील.</p> <p>५. या शिवाय कार्यालयीन कामकाजासाठी कार्यालयीन आणि वित्तीय -लेखा स्वरूपाच्या कामासाठी नेमणूक करण्याची तरतूद असेल.</p> <p>प्रशासकीय कर्मचारी:-</p> <p>सदर अभ्यासक्रमाचे कार्यालयीन काम पाहण्यासाठी कंत्राटी तत्वावर प्रशासकीय कर्मचारी आवश्यक असतील. सदर कर्मचारी मुंबई अर्थाशात्र आणि सार्वजनिक धोरण संस्था तसेच विविध सहयोगी संस्थातून कार्यरत असतील. त्यांना शैक्षणिक अर्हता आणि अनुभव लक्षात घेऊन सनियंत्रण समितीच्या सल्ल्याने दरमहा रु. ३०,००० /- पर्यंत मानधन देण्यात येईल.</p>
९	योजनेच्या अटी व शर्ती	<p>१) योजना विहित वेळेत पूर्ण करण्याची जबाबदारी अंमलबजावणी करणाऱ्या संस्थेची असेल.</p> <p>२) योजनेच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने आऊट सोर्सिंग करण्याची जबाबदारी अंमलबजावणी यंत्रणेची राहिल .</p> <p>३) अंमलबजावणी यंत्रणेने आऊट सोर्सिंग करण्यासाठी विहित पद्धतीचा अवलंब करावा.</p> <p>४) Diploma शिक्षण घेणाऱ्या व्यक्तीने अभ्यासक्रमाचा कालावधी यशस्वीरीत्या पूर्ण केल्यानंतर अंमलबजावणी यंत्रणेमार्फत प्रमाणपत्र देणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>५) योजनेच्या अनुषंगाने सहयोगी संस्थांची निवड करण्याची संयुक्त जबाबदारी आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे व मुंबई अर्थशास्त्र व सार्वजनिक धोरण संस्था, मुंबई विद्यापीठ यांची राहिल.</p>

		<p>६) प्रकल्पामध्ये होणाऱ्या बदलाची पूर्वकल्पना प्रकल्प अधिकारी व सनियंत्रण व मूल्यमापन समितीला देऊन समितीच्या मान्यतेनेच बदल करावा.</p> <p>७) प्रकल्प राबवितांना आवश्यक असणारे प्रशिक्षण/कार्यशाळा व प्रात्यक्षिके संस्थेद्वारे देणे बंधनकारक असेल.</p> <p>८) सदर योजनेच्या प्रगतीबाबतचा प्रगती अहवाल वेळोवेळी शासनास सादर करणे बंधनकारक राहिल.</p> <p>९) अंमलबजावणी करणाऱ्या संस्थेला केलेल्या कामाचा पूर्तता अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करणे बंधनकारक असेल.</p> <p>१०) सदर योजनेची अंमलबजावणी करताना चलचित्र (video) व छायाचित्रे काढावीत व योजनेची अंमलबजावणी पूर्ण झाल्यानंतर योजनेचा फलनिष्पत्ती अहवाल शासनास सादर करण्याची जबाबदारी अंमल बजावणी यंत्रणा यांची राहिल तसेच लाभार्थ्यांची यादी व Geo-tagged photographs हे www.stcmis.gov.in/smis या वेबसाईट वर अपलोड करण्याची जबाबदारी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणेची राहिल.</p>
१०	सनियंत्रण व मूल्यमापन समिती	<p>योजनेचे सनियंत्रण व मूल्यमापना करीता पुढीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे.</p> <p>१.प्रधान सचिव/सचिव,आदिवासी विकास विभाग - अध्यक्ष</p> <p>२.आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक - सदस्य</p> <p>३.आयुक्त,आदिवासी संशोधन वप्रशिक्षण संस्था,पुणे - सदस्य</p> <p>४. अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास नाशिक,ठाणे ,अमरावती ,नागपूर - सदस्य</p> <p>५. कुलगुरु, मुंबई विद्यापीठ ह्यांनी नामनिर्देशित केलेली एक व्यक्ती - सदस्य</p> <p>६. प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, महाराष्ट्र राज्य ह्यांनी नाम निर्देशित केलेली एक व्यक्ती - सदस्य</p> <p>७.सह संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था , पुणे - सदस्य सचिव</p> <p>➤ योजनेची अंमलबजावणी सुरु झाल्यापासून उपरोक्त समितीची बैठक दर ३ महीन्यांनी आयोजित करावी व सदर बैठकीमध्ये योजनेच्या प्रगतीचा आढावा घेण्यात येईल तसेच योजना अंमलबजावणीमध्ये काही अडचणी असतील तर त्याबाबत मार्गदर्शन करण्यात येईल.</p> <p>➤ सदर योजनेची अंमलबजावणी करताना चलचित्र (video) व छायाचित्रे काढावीत व योजनेची अंमलबजावणी पूर्ण झाल्यानंतर योजनेचा फलनिष्पत्ती अहवाल शासनास सादर करण्याची जबाबदारी आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था पुणे व अंमलबजावणी यंत्रणा यांची राहिल.</p>
११	योजनेची अंमलबजावणीचा कालावधी	<p>शासन निर्णय निर्गमित झाल्यापासून एक वर्ष .</p> <p>योजनेच्या अंमलबजावणीचा कालबाह्य कार्यक्रम खालील प्रमाणे असेल -</p> <p>➤ जून २०१९ - अभ्यासक्रमाची बैठक</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ जुलै २०१९ -online course निर्मितीसाठी संस्थेची निवड करणे ➤ जुलै ते ऑक्टोबर २०१९ - online course निर्मिती ➤ २ ऑक्टोबर २०१९ - वन व्यवस्थापन पदविका अभ्यासक्रमाच्या दुसऱ्या सत्राची सुरुवात
१२	निधी वितरणाची कार्य पद्धती	<p>सदर योजनेकरिता निधी वितरणाची कार्यपद्धती खालील प्रकारे निश्चित करण्यात येत आहे.</p> <ol style="list-style-type: none"> १) सदर योजनेचा निधी हा आयुक्त,आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था पुणे (TARTI) यांना वर्ग करण्यात करण्यात येईल. २) सदर निधी प्राप्त होताच आयुक्त,आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था पुणे (TARTI) हे अंमलबजावणी यंत्रणेला कार्यारंभ आदेश देऊन प्रकल्पाच्या सुरुवातीला ५० टक्के निधी वर्ग करतील . ३) सदर निधी प्राप्त होताच व कार्यारंभ आदेश मिळाल्यानंतर अंमलबजावणी यंत्रणा प्रत्यक्षात कार्यास सुरुवात करेल . ४) प्रत्यक्ष कार्य सुरु होऊन ६ महिने झाल्यानंतर व कामाच्या प्रगतीनुसार व मूल्यमापन व सनियंत्रण समितीच्या अहवालानुसार व समाधानकारक शिफारस केल्यानंतर पुढील २५ टक्के निधी वर्ग करण्यात येईल. ५) CFR डिप्लोमाचा कोर्सचा कालावधी संपल्यानंतर व प्रमाणपत्राचे वाटप झाल्यानंतर मूल्यमापन व सनियंत्रण समितीच्या अहवालानुसार व समाधानकारक शिफारस केल्या नंतर उर्वरित २५ टक्के रक्कम अंमलबजावणी यंत्रणेस वितरीत करण्यात येईल. ६) योजनेच्या अनुषंगाने आऊट सोर्सिंग करण्यात येणारे कर्मचारी यांचे मानधन देण्याची संपूर्ण जबाबदारी अंमलबजावणी यंत्रणेची राहिल . ७) योजनेच्या अनुषंगाने झालेल्या खर्चाचा अहवाल वेळोवेळी आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था यांना सादर करण्याची जबाबदारी अंमलबजावणी यंत्रणेची राहिल.
१३	योजनेची फलनिष्पत्ती	<p>प्रशिक्षण घेतलेले प्रशिक्षणार्थी ग्राम सभांना मार्गदर्शन करून वन हक्क कायदा २००६ नुसार प्राप्त झालेल्या सामुदायिक वन हक्कांचा सुयोग्य रीतीने चिरंतनपणे उपभोग घेण्यासाठी योग्य ते प्रशिक्षण देऊन क्षमता बांधणी करतील.</p>